

Bruxelles, 22. studenoga 2017.  
(OR. en)

14702/17

---

Međuinstitucijski predmet:  
2016/0377 (COD)

---

ENER 463  
CODEC 1874

**NAPOMENA O TOČKI „A”**

|                |                                                                                                                                                                                |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Od:            | Glavno tajništvo Vijeća                                                                                                                                                        |
| Za:            | Vijeće                                                                                                                                                                         |
| Br. dok. Kom.: | 15151/16 ENER 421 IA 136 CODEC 1817 +ADD 1;                                                                                                                                    |
| Predmet:       | Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o<br>pripremljenosti za rizike u sektoru električne energije i stavljanju izvan<br>snage Direktive 2005/89/EZ<br>– opći pristup |

Za delegacije se u Prilogu nalazi opći pristup o navedenom prijedlogu koji je Coreper potvrdio 16. studenoga 2017.

Promjene teksta Corepera (dok. 13379/17) u uvodnoj izjavi 19., članku 2 stavku 2. točki (g) i članku 13. stavku 1. proizišle iz rasprava Corepera obilježene su podebljanim i podvučenim kurzivom označenim sivom bojom.

Drugi dijelovi teksta nisu izmijenjeni. Nisu se promijenile ni oznake: izbrisani tekst obilježen je oznakom [ ], novi tekst u odnosu na izvorni prijedlog Komisije označen je **podebljanim slovima**, novi tekst dodan tijekom druge revizije (10692/1/17 REV 1) **podebljanim i podvučenim slovima**, a tekst dodan nakon druge revizije **podebljanim i podvučenim slovima označenima sivom bojom**.

Vijeće se poziva da kao točku „A” usvoji opći pristup na temelju teksta iz Priloga ovoj napomeni.

Taj opći pristup činit će mandat Vijeća za pregovore s Europskim parlamentom u okviru redovnog zakonodavnog postupka.

---

2016/0377 (COD)

Prijedlog

**UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**

**o pripremljenosti za rizike u sektoru električne energije i stavljanju izvan snage Direktive  
2005/89/EZ**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora<sup>1</sup>,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija<sup>2</sup>,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

---

<sup>1</sup> SL C , , str. .

<sup>2</sup> SL C , , str. .

budući da:

- (1) Sektor električne energije u Uniji prolazi kroz proces duboke preobrazbe koji karakteriziraju decentraliziranija tržišta s više aktera, bolji međusobno povezani sustavi i viši udio energije iz obnovljivih izvora. Kao odgovor na to, Direktivom xxx / Uredbom xxx [*upućivanje na predloženu Direktivu o električnoj energiji i Uredbu o električnoj energiji*] nastoji se unaprijediti pravni okvir koji se primjenjuje na Unijino unutarnje tržište električne energije da bi se osiguralo optimalno funkcioniranje tržišta i mreža u korist gospodarstva i potrošača.
- (2) Dobro funkcioniranje tržišta i sustava najbolje su jamstvo sigurnosti opskrbe. Međutim, čak i kada tržišta i sustavi dobro funkcioniraju, nije moguće isključiti rizik od pojave elektroenergetske krize (koja može nastupiti kao rezultat **prirodnih katastrofa, poput** ekstremnih vremenskih uvjeta, zlonamjernih napada ili nestašice goriva). Posljedice **elektroenergetskih kriznih** situacija često se šire preko nacionalnih granica. Čak i tamo gdje **elektroenergetski** incidenti nastaju kao lokalna pojava, njihovi se učinci brzo mogu proširiti preko granica. Neke ekstremne okolnosti, poput vala hladnoće, toplinskog vala ili kibernetičkih napada, mogu istodobno pogoditi čitave regije.
- (3) **Države članice odgovorne su za osiguravanje sigurnosti opskrbe električnom energijom na svojem državnom području.** U kontekstu međusobno povezanih tržišta i sustava električne energije sprečavanje **elektroenergetske** krize i upravljanje njome ne mogu se smatrati isključivo nacionalnim **zadatkom** [ ]. Potreban je zajednički okvir pravila i koordiniranih postupaka kako bi se osigurala djelotvorna prekogranična suradnja država članica i drugih aktera u duhu transparentnosti i solidarnosti.

- (4) Direktivom 2005/89/EZ Europskog parlamenta i Vijeća<sup>3</sup> [ ] **uspostavljene** su potrebne mjere koje bi države članice trebale poduzeti radi osiguravanja opće sigurnosti opskrbe električnom energijom. Odredbe te Direktive uvelike su zamijenjene kasnijim zakonodavstvom, osobito s obzirom na to kako bi tržišta trebala biti organizirana da bi se osigurala dostupnost dovoljnog kapaciteta, s obzirom na to kako bi operatori prijenosnih sustava trebali surađivati da bi zajamčili stabilnost sustava<sup>4</sup> i s obzirom na potrebu osiguravanja postojanja odgovarajuće infrastrukture.<sup>5</sup> Ovom Uredbom uređuje se posebno pitanje sprečavanja **elektroenergetske** krize i upravljanja njome u sektoru električne energije.
- (5) Smjernice za pogon sustava<sup>6</sup> i mrežni kodeks za izvanredno stanje i ponovnu uspostavu rada<sup>7</sup> detaljan su pravilnik kojim se utvrđuje kako bi operatori prijenosnih sustava i drugi odgovarajući [ ] **dionici** trebali djelovati i surađivati da bi osigurali sigurnost sustava. Tim tehničkim pravilima treba osigurati da se na operativnoj razini većinom elektroenergetskih incidenata upravlja na djelotvoran način. Ova Uredba usmjerena je na elektroenergetske krizne situacije koje bi mogle imati veći razmjor i učinak. Njome se utvrđuje što bi države članice trebale poduzeti u cilju sprečavanja takvih situacija i koje mjere mogu poduzeti ako operativna [ ] pravila sustava više nisu dovoljna. Međutim, čak i u **elektroenergetskim** kriznim situacijama trebalo bi se i dalje u potpunosti pridržavati operativnih pravila sustava.

---

<sup>3</sup> Direktiva 2005/89/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe električnom energijom i ulaganja u infrastrukturu (SL L 33, 4.2.2006., str. 22.).

<sup>4</sup> Upućivanje na revidirani Treći paket.

<sup>5</sup> Uredba (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu (SL L 115, 24.4.2013., str. 39.).

<sup>6</sup> Uredba Komisije (EU) .../... od XXX o uspostavljanju smjernica za pogon elektroenergetskog prijenosnog sustava (SL [...]).

<sup>7</sup> Uredba Komisije (EU) .../... od XXX o uspostavljanju mrežnog kodeksa za izvanredno stanje i ponovnu uspostavu rada elektroenergetskog sustava (SL [...]).

**(5a) U članku 77.a smjernica za pogon sustava uspostavlja se postupak kojim operatori prijenosnih sustava regije za proračun kapaciteta delegiraju zadatke regionalnim koordinatorima za sigurnost. Time se omogućuje regionalna koordinacija u području sigurnosti rada te bi se time bi trebalo koristiti pri definiranju regija za suradnju na temelju ove Uredbe. Države članice sa zajedničkim regionalnim koordinatorima za sigurnost trebale bi imati mogućnost formiranja podskupina država članica koje pripadaju istoj regiji za proračun kapaciteta. Definicija „regije” u ovoj Uredbi trebala bi se temeljiti na tom pristupu.**

- (6) Ovom Uredbom utvrđuje se zajednički okvir pravila o načinu sprečavanja elektroenergetskih kriznih situacija, pripreme za njih i upravljanja njima, pri čemu se uvodi više transparentnosti u pripremnoj fazi i tijekom elektroenergetske krize [ ]. Od država članica zahtijeva se suradnja [ ] u duhu solidarnosti. U njoj se ujedno utvrđuje i okvir za djelotvorno praćenje sigurnosti opskrbe preko Koordinacijske skupine za električnu energiju. To bi trebalo dovesti do bolje pripremljenosti za rizike uz niže troškove. **Ovom** bi se **Uredbom** usto unutarnje tržište energije trebalo učvrstiti jačanjem povjerenja među državama članicama i isključivanjem neprikladnih državnih intervencija u **elektroenergetskim** kriznim situacijama, osobito izbjegavanjem neprikladnog ograničavanja prekograničnih tokova.
- (7) Direktivom o sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava (Direktiva o NIS-u)<sup>8</sup> utvrđena su opća pravila, a posebna pravila o kibersigurnosti bit će razvijena u mrežnom kodeksu kao što je predviđeno [predloženom Uredbom o električnoj energiji]. Ovom Uredbom dopunjuje se Direktiva o mrežnim i informacijskim sustavima tako što se osigurava da su kiberincidenti pravilno utvrđeni kao rizik i da se mjere za njihovo rješavanje pravilno uvrste u planove pripremljenosti za rizike.

---

<sup>8</sup> Direktiva (EU) 2016/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2016. o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije, SL L 194, 19.7.2016., str. 1–30.

- (8) Direktivom Vijeća 2008/114/EZ<sup>9</sup> utvrđuje se postupak za jačanje sigurnosti označene europske kritične infrastrukture u Uniji, uključujući i određenu elektroenergetsku infrastrukturu. Direktivom 2008/114/EZ zajedno s ovom Uredbom pridonosi se stvaranju sveobuhvatnog pristupa energetske sigurnosti u Uniji.
- (9) Odlukom br. 1313/2013/EU<sup>10</sup> Europskog parlamenta i Vijeća o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu utvrđuju se obveze država članica da izrade procjene rizika na nacionalnoj ili odgovarajućoj podnacionalnoj razini svake tri godine i da izrade i usavrše svoje planove upravljanja rizicima od katastrofa. Posebna djelovanja u vezi sa sprečavanjem rizika, pripremljenošću i planiranjem iz ove Uredbe trebala bi biti usklađena sa širim nacionalnim procjenama rizika koje uključuju više opasnosti i koje se zahtijevaju na temelju Odluke br. 1313/2013/EU.
- (10) Da bi se olakšalo sprečavanje, razmjena informacija i ex post evaluacija elektroenergetskih kriza, države članice trebale bi odrediti jedno nadležno tijelo kao kontaktnu točku. To može biti postojeće ili novo tijelo.
- (10a) Za zajednički pristup sprečavanju elektroenergetskih kriza i upravljanju njima potrebno je da u slučaju elektroenergetske krize sve države članice dijele jednako razumijevanje tog pojma. Osobito bi ova Uredba trebala doprinijeti usklađenoj ocjeni situacije elektroenergetske krize kao situacije u kojoj je potencijalna opasnost od znatne nestašice ili nemogućnosti isporuke električne energije prisutna ili neminovna. [**  
]

---

<sup>9</sup> Direktiva Vijeća 2008/114/EZ od 8. prosinca 2008. o utvrđivanju i označivanju europske kritične infrastrukture i procjeni potrebe poboljšanja njezine zaštite (SL L 345, 23.12.2008., str. 75.).

<sup>10</sup> Odluka br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (SL L 347, 20.12.2013., str. 24.).

- (11) Zajednički pristup sprečavanju **elektroenergetske** krize i upravljanju njome zahtijeva, prije svega, da države članice upotrebljavaju iste metode i definicije kojima utvrđuju rizike povezane sa sigurnošću opskrbe električnom energijom i da [ ] mogu **djelotvorno** usporediti koliko dobro one i njihovi susjedi obavljaju svoje zadatke u tom području. **Ovom** se Uredbom utvrđuju dva pokazatelja kojima se prati sigurnost opskrbe električnom energijom u Uniji: „očekivana količina neisporučene energije” (EENS), koji se izražava u GWh/godišnje, i „očekivani gubitak opterećenja” (LOLE), koji se izražava u satima/godišnje. Ti pokazatelji dio su europske procjene adekvatnosti resursa koju izrađuje Europska mreža operatora prijenosnih sustava za električnu energiju (ENTSO-E) na temelju [članka 19. predložene Uredbe o električnoj energiji]. Koordinacijska skupina za električnu energiju [ ] **trebala bi** provoditi redovito praćenje sigurnosti opskrbe na temelju rezultata dobivenih tim pokazateljima. Agencija za suradnju energetske regulatora (Agencija) trebala bi također upotrebljavati te pokazatelje pri izvješćivanju o postignućima država članica u području sigurnosti opskrbe u svojem godišnjem izvješću [...] o praćenju tržišta električne energije na temelju [članka 16. predložene Uredbe o Agenciji za suradnju energetske regulatora].
- (12) Radi osiguravanja usklađenosti procjena rizika kojima se izgrađuje povjerenje među državama članicama u **elektroenergetskim** kriznim situacijama potreban je zajednički pristup utvrđivanju scenarija rizika. Stoga bi ENTSO-E trebao u suradnji s Agencijom izraditi zajedničku metodologiju za utvrđivanje rizika, pri čemu ENTSO-E predlaže metodologiju, a Agencija je odobrava.

- (13) Na temelju te zajedničke metodologije ENTSO-E bi trebao redovito izrađivati i ažurirati regionalne krizne scenarije i utvrđivati najrelevantnije rizike za svaku regiju, kao što su ekstremni vremenski uvjeti, prirodne katastrofe, nestašice goriva ili zlonamjerni napadi. Pri razmatranju kriznog scenarija nestašice plina rizik prekida opskrbe plinom trebalo bi procjenjivati na temelju scenarija prekida opskrbe plinom i ometanja rada infrastrukture koje izrađuje Europska mreža operatora prijenosnih sustava za plin (**ENTSOG**) na temelju članka 6. stavka 6. Uredbe o sigurnosti opskrbe plinom [predložena Uredba o sigurnosti opskrbe plinom]. Države članice trebale bi izraditi i ažurirati svoje nacionalne krizne scenarije na toj [ ] osnovi, u načelu svake [ ] **četiri** godine. Scenariji bi trebali biti osnova za planove pripremljenosti za rizike. Pri utvrđivanju rizika na nacionalnoj razini države članice trebale bi i opisati moguće rizike koje vide u odnosu na vlasništvo nad infrastrukturom koja je važna za sigurnost opskrbe **električnom energijom** i opisati poduzete mjere, ako ih je bilo, kojima se ti rizici otklanjaju (kao što su opći ili sektorski zakoni o provjeravanju investicija, posebna prava za određene dioničare itd.), pri čemu trebaju naznačiti zašto su te mjere, prema njihovom mišljenju, opravdane.
- (14) Regionalni pristup utvrđivanju scenarija rizika i izradi mjera za sprečavanje i ublažavanje kriza **te pripremu za njih** trebao bi dovesti do znatnih koristi u pogledu djelotvornosti mjera i optimalne upotrebe resursa. Osim toga, tijekom istodobnih [ ] kriza koordiniran i unaprijed dogovoren pristup osigurat će usklađen odziv i smanjit će rizik negativnih učinaka prelijevanja u susjedne države članice koji bi mogli nastati ako se isključivo koriste nacionalne mjere. Stoga se ovom Uredbom traži od država članica da surađuju u regionalnom kontekstu.
- (15) [ ]

- (16) [Predloženom Uredbom o električnoj energiji] propisuje se upotreba zajedničke metodologije za srednjoročnu i dugoročnu europsku procjenu adekvatnosti resursa (od 10 godina unaprijed do godine dana unaprijed) s ciljem osiguravanja da države članice donose odluke u vezi s potrebnim ulaganjima na transparentnoj i zajednički dogovorenoj osnovi. Svrha te procjene razlikuje se od svrhe kratkoročnih procjena adekvatnosti koje se upotrebljavaju radi otkrivanja mogućih problema povezanih s adekvatnošću u kratkim vremenskim okvirima, a to su sezonski izgledi za budućnost (šest mjeseci unaprijed) i procjene adekvatnosti za tjedan dana unaprijed i unutardnevne procjene. S obzirom na kratkoročne procjene postoji potreba za zajedničkim pristupom načinu na koji se otkrivaju mogući problemi povezani s adekvatnošću. ENTSO-E treba objavljivati zimske i ljetne izgleda za budućnost radi upozorenja državama članicama i operatorima prijenosnih sustava o rizicima povezanim sa sigurnošću opskrbe koji bi mogli nastupiti u sljedećih šest mjeseci. Radi poboljšanja procjene tih izgleda za budućnost, oni trebaju biti utemeljeni na zajedničkoj probabilističkoj metodologiji koju predlaže ENTSO-E, a odobrava Agencija. [ ]
- (17) Operatori prijenosnih sustava [ ] trebali bi pri provođenju bilo koje druge vrste kratkoročne procjene rizika primjenjivati metodologiju koja se upotrebljava za sezonske izgleda za budućnost, konkretno od predviđanja adekvatnosti proizvodnje **najmanje za jedan dan unaprijed [ ]** do predviđanja adekvatnosti proizvodnje za tjedan dana unaprijed, koja su predviđena Uredbom Komisije o uspostavljanju smjernica za pogon elektroenergetskog prijenosnog sustava.
- (18) Kako bi se osigurao zajednički pristup sprečavanju krize i upravljanju njome, nadležno tijelo svake države članice trebalo bi nakon savjetovanja s **odgovarajućim** dionicima, **koji bi trebali uključivati i reprezentativnu skupinu dionika, a mogli bi uključivati i odgovarajuća udruženja**, izraditi plan pripremljenosti za rizike. U planovima treba opisati djelotvorne, proporcionalne i nediskriminirajuće mjere kojima se zahvaćaju svi utvrđeni krizni scenariji. U planovima treba osigurati transparentnost, osobito s obzirom na uvjete pod kojima je moguće poduzimanje netržišnih mjera radi ublažavanja kriznih situacija. Sve predviđene netržišne mjere trebaju biti u skladu s pravilima utvrđenima ovom Uredbom.

- (19) Planovi bi se trebali sastojati od dvaju dijelova: **prvog dijela** u kojem se utvrđuju nacionalne mjere i **drugog dijela u kojem se utvrđuju** regionalne mjere dogovorene među državama članicama u regiji. Regionalne mjere osobito su potrebne u slučaju istodobnih kriza, a u tim se slučajevima koordiniranim i prethodno dogovorenim pristupom **treba** [ ] osigurati usklađen odziv i smanjiti rizik negativnih učinaka prelijevanja. U planovima bi **među relevantnim nacionalnim okolnostima** trebalo uzeti u obzir **situaciju najudaljenijih regija u značenju iz članka 349. UFEU-a i nekih mikro izoliranih sustava koji možda nisu povezani s nacionalnim prijenosnim mrežama; u tom bi pogledu države članice trebale donijeti primjerene zaključke u pogledu, među ostalim, odredaba ove Uredbe o utvrđivanju kriznih scenarija na regionalnoj razini i dogovorenim prekograničnim mjerama iz planova pripremljenosti za rizike, kao i odredaba o pomoći. U tim bi planovima također trebalo** jasno utvrditi uloge i odgovornosti nadležnih tijela. U nacionalnim mjerama treba u potpunosti uzeti u obzir dogovorene regionalne mjere i u potpunosti iskoristiti prilike koje omogućava regionalna suradnja. Planovi bi trebali biti tehničke i operativne prirode, pri čemu je njihova funkcija pomaganje u sprečavanju pojave ili naglog jačanja elektroenergetske krize i ublažavanje njezinih učinaka.
- (20) Planove bi trebalo redovito ažurirati. Kako bi se osiguralo da planovi uvijek budu ažurni i djelotvorni, nadležna tijela **država članica** iz svake regije trebala bi organizirati [ ] **dvogodišnje** simulacije u suradnji s **operatorima prijenosnih sustava i drugim odgovarajućim dionicima** [ ] **kako** bi se provjerila prikladnost tih planova.
- (21) [ ] **Neobvezujućim smjernicama Komisije** trebalo bi olakšati **i pojednostavniti** pripremu planova i savjetovanje s ostalim državama članicama u odgovarajućoj regiji i s Koordinacijskom skupinom za električnu energiju [ ]. Savjetovanjima unutar regije i preko Koordinacijske skupine za električnu energiju treba osigurati da se mjerama poduzetima u jednoj državi članici ili regiji ne ugrožava sigurnost opskrbe drugih država članica ili regija.

- (22) Razmjena informacija u slučaju krizne situacije nužna je radi osiguravanja koordiniranog djelovanja i ciljane pomoći. Stoga se ovom Uredbom **nadležno tijelo dotične** države članice obvezuje da bez **nepotrebne** odgode obavijesti susjedne države članice i Komisiju u slučaju elektroenergetske krize. [ ] **Ono** bi ujedno trebalo dostaviti i informacije o uzrocima krize, o mjerama koje su poduzete ili se planiraju za ublažavanje krize i o mogućoj potrebi za pomoć drugih država članica. Kada ta pomoć prelazi okvire sigurnosti opskrbe električnom energijom, primjenjuje se zakonodavni okvir Mehanizma Unije za civilnu zaštitu.
- (23) Važno je olakšati komunikaciju i osviještenost među državama članicama radi situacija kada imaju posebne, ozbiljne i pouzdane informacije da [ ] bi moglo doći do **elektroenergetske krize** [ ]. U takvim bi okolnostima **dotične** države članice trebale obavijestiti Komisiju, **susjedne države članice** i Koordinacijsku skupinu za električnu energiju bez **nepotrebne** odgode, pružajući osobito informacije o uzrocima pogoršanja, planiranim mjerama za sprečavanje elektroenergetske krize i o mogućoj potrebi za pomoć drugih država članica.
- (24) U slučaju nastanka elektroenergetske krize države članice trebale bi **surađivati** [ ] u duhu solidarnosti [ ]. [ ] **Osim tog općenitog pravila, trebalo bi predvidjeti odgovarajuću odredbu prema kojoj države članice jedna drugoj mogu ponuditi pomoć u situaciji elektroenergetske krize. Takva** bi se **pomoć** [ ] trebala temeljiti na prethodno **koordiniranim** mjerama utvrđenima u planovima pripremljenosti za rizike. *(dio uvodne izjave 24. premješten je niže u tekst kao izjava 24. a i izmijenjen)* **Ovom se Uredbom državama članicama ostavlja široko diskrecijsko pravo pri dogovaranju sadržaja koordiniranih mjera, a time i sadržaja pomoći. Na njima je da utvrde i postignu dogovor o tim mjerama, uzimajući u obzir potražnju i ponudu. Ovom se Uredbom istodobno osigurava da se za potrebe dogovorene pomoći opskrba električnom energijom odvija koordinirano. Države članice trebale bi također postići dogovor o potrebnim tehničkim, pravnim i financijskim aranžmanima za provedbu dogovorenih koordiniranih mjera. Zatim bi države članice trebale poduzeti sve mjere potrebne za provedbu dogovorenih koordiniranih mjera te tehničkih, pravnih i financijskih aranžmana.**

- (24a)** *(ranije dio uvodne izjave<sup>24</sup>.)* Pri postizanju dogovora o [ ] koordiniranim mjerama i tehničkim, pravnim i financijskim aranžmanima te provedbi odredaba o pomoći na drugačiji način države članice trebale bi uzeti u obzir društvene i gospodarske čimbenike, uključujući sigurnost građana, te proporcionalnost. Potiče ih se da razmjenjuju najbolje prakse i da se koriste Koordinacijskom skupinom za električnu energiju kao platformom za raspravu s ciljem utvrđivanja dostupnih mogućnosti za [ ] pomoć, posebno u pogledu koordiniranih mjera i potrebnih tehničkih, pravnih i financijskih [ ] aranžmana, uključujući pravičnu naknadu troškova [ ]. Komisija može pomoći u pripremanju regionalno koordiniranih mjera u dotičnoj regiji.
- (24b)** Pomoć među državama članicama na temelju ove Uredbe trebala bi podlijezati pravičnoj naknadi troškova među njima. Ovom se Uredbom ne usklađuju svi aspekti takve pravične naknade troškova među državama članicama. Države članice trebale bi stoga postići dogovor o odredbama o pravičnoj naknadi troškova prije pružanja pomoći. Država članica koja je zatražila pomoć trebala bi bez odgode platiti takvu naknadu, ili osigurati da ona bez odgode bude plaćena državi članici koja pruža pomoć.
- (24c)** Kada pružaju pomoć na temelju ove Uredbe, države članice provode pravo Unije i stoga su obvezne poštovati temeljna prava zajamčena pravom Unije. Stoga iz njihovih mjera može, ovisno o, među ostalim, mjerama dogovorenima među državama članicama, proizići obveza za državu članicu da plati naknadu troškova onima koji su zahvaćeni njezinim mjerama. Države članice stoga bi, kada je to potrebno, trebale osigurati da na snazi budu nacionalna pravila o naknadi koja su u skladu s pravom Unije, a posebno s temeljnim pravima. Nadalje, trebalo bi osigurati da država članica koja prima pomoć u konačnici snosi sve opravdane troškove proizišle iz navedene obveze države članice koja pruža pomoć da plati naknadu, i daljnje opravdane troškove nastale plaćanjem naknade u skladu s navedenim nacionalnim pravilima o naknadi.

- (24d) U slučaju nastanka elektroenergetske krize pomoć bi trebalo pružiti čak i ako države članice još nisu postigle dogovor o koordiniranim mjerama i tehničkim, pravnim i financijskim aranžmanima, kako se zahtijeva u skladu s uredbama o pomoći iz ove Uredbe. Kako bi u takvoj situaciji mogle pružiti pomoć koja je u skladu s odredbama iz ove Uredbe, države članice trebale bi postići dogovor o *ad hoc* mjerama i aranžmanima koji bi zamijenili koordinirane mjere i tehničke, pravne i financijske aranžmane koji nedostaju.**
- (24e) Ovom se Uredbom prvi put uvodi takav mehanizam pomoći među državama članicama kao instrument za sprečavanje ili ublažavanje elektroenergetske krize unutar Unije. Komisija bi stoga trebala preispitati mehanizam pomoći s obzirom na buduća iskustva s njegovim funkcioniranjem i prema potrebi predložiti njegove izmjene.**
- (24f) Cipar je trenutačno jedina država članica Unije koja nije izravno povezana s drugom državom članicom. U vezi s određenim odredbama iz ove Uredbe trebalo bi pojasniti da se te odredbe ne primjenjuju na Cipar dok traje takva situacija, pri čemu se misli na odredbe o utvrđivanju kriznih scenarija na regionalnoj razini, odredbe o uključivanju dogovorenih koordiniranih prekograničnih mjera u planove pripremljenosti za rizike te odredbe o pomoći. Istodobno se Cipar i odgovarajuće druge države članice potiče da uz potporu Komisije osmisle alternativne mjere i postupke u područjima obuhvaćenima navedenim odredbama, pod uvjetom da takve alternativne mjere i postupci ne utječu na djelotvornost provedbe ove Uredbe među drugim državama članicama.**

- (25) Ovom Uredbom trebalo bi se omogućiti da se elektroenergetska poduzeća i potrošači pri suočavanju s elektroenergetskim kriznim situacijama mogu što dulje pouzdati u tržišne mehanizme utvrđene [*predloženom Direktivom i Uredbom o električnoj energiji*]. Čak i u kriznim situacijama treba se pridržavati pravila koja se primjenjuju na unutarnje tržište i operativnih pravila sustava. **Ta pravila uključuju članak 22. stavak 1. točku i. tih smjernica za pogon sustava i članak 35. mrežnog kodeksa za izvanredno stanje i ponovnu uspostavu rada elektroenergetskog sustava, kojima je uređeno ograničavanje transakcija, ograničavanje u pružanju prekozonkog kapaciteta za raspodjelu kapaciteta ili ograničavanje u stavljanju rasporeda na raspolaganje.** To znači da se netržišne mjere, kao što su prisilno isključivanje potražnje ili pribavljanje dodatnih zaliha izvan uobičajenog funkcioniranja tržišta [ ] **mogu** poduzeti samo kao krajnje sredstvo, nakon što budu iscrpljene sve mogućnosti **koje pruža** [ ] tržište. Stoga je moguće prisilno isključiti potražnju samo nakon što su iscrpljene sve mogućnosti dobrovoljnog isključenja potražnje. Dodatno, svaka netržišna mjera treba biti nužna, proporcionalna, nediskriminirajuća i privremena.
- (26) U cilju osiguravanja transparentnosti nakon elektroenergetske krize **svako nadležno tijelo ili nadležna tijela** pogođenih država članica trebala bi provesti *ex post* evaluaciju krize i njezinih učinaka [ ]. Takvom evaluacijom treba uzeti u obzir, među ostalim, djelotvornost i proporcionalnost poduzetih mjera kao i njihov ekonomski trošak. Njome treba obuhvatiti i prekogranične okolnosti, kao što su učinak mjera na druge države članice i razina pomoći koju su pružile.

- (27) Obvezama u pogledu transparentnosti treba osigurati da se pri svim mjerama poduzetima radi sprečavanja kriznih situacija ili upravljanja njima poštuju pravila unutarnjeg tržišta i da su one u skladu s načelima suradnje i solidarnosti koja čine temelj energetske unije.
- (28) U 2012. osnovana je Koordinacijska skupina za električnu energiju kao forum za razmjenu informacija i promicanje suradnje država članica, osobito u području sigurnosti opskrbe **električnom energijom**.<sup>11</sup> Ovom Uredbom dodatno se pojačava uloga tog tijela. Koordinacijska skupina zadužena je za provođenje posebnih zadataka, ponajprije u vezi s izradom planova pripremljenosti za rizike, i [ ] **trebala bi** imati istaknutu ulogu u praćenju postignuća država članica u području sigurnosti opskrbe električnom energijom i u razvijanju najbolje prakse na **toj** osnovi.
- (29) Elektroenergetska kriza mogla bi se proširiti i izvan granica Unije te ugroziti i **ugovorne stranke** [ ] Energetske zajednice. **Unija bi trebala promicati izmjene odgovarajućih ugovora s ciljem stvaranja integriranog tržišta i jedinstvenog regulatornog prostora osiguravanjem primjerenog i stabilnog regulatornog okvira**. U cilju osiguravanja učinkovitog upravljanja krizama [ ] Unija bi trebala blisko surađivati s ugovornim strankama Energetske zajednice na sprečavanju elektroenergetskih kriza, pripremi za njih i njihovu rješavanju.
- (30) [ ]
- (31) **Budući da cilji ove Uredbe** [ ], konkretno najdjelotvorniju i najučinkovitiju pripremljenost za rizike unutar Unije, **ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se on zbog svojeg opsega i učinaka na bolji način može ostvariti na razini Unije**, [ ] Unija može [ ] donijeti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim tim člankom, ovom Uredbom ne prelazi se ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

---

<sup>11</sup> Odluka Komisije od 15. studenoga 2012. o osnivanju Koordinacijske skupine za električnu energiju (2012/C 353/02), SL C 353, 17.11.2012., str. 2.

**(31a) Komisija, nadležna tijela i nacionalna regulatorna tijela, tijela, subjekti ili osobe koji prime povjerljive informacije u skladu s ovom Uredbom trebali bi osigurati povjerljivost informacija koje prime. U tu bi svrhu informacije koje prime i s kojima postupaju države članice i njihova nacionalna tijela trebale podlijevati postojećim nacionalnim pravilima o postupanju s povjerljivim informacijama i postupcima.**

(32) Direktivu 2005/89/EZ trebalo bi staviti izvan snage,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

# POGLAVLJE I.

## OPĆE ODREDBE

### Članak 1.

#### Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila suradnje među državama članicama s ciljem sprečavanja elektroenergetskih kriza i pripreme za [ ] **upravljanje** njima u duhu solidarnosti i transparentnosti i uz potpuno pridržavanje zahtjeva konkurentnog unutarnjeg tržišta električne energije.

### Članak 2.

#### Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije **iz** članka 2. Direktive o električnoj energiji [predložena Direktiva o električnoj energiji] i članka 2. Uredbe o električnoj energiji [predložena Uredba o električnoj energiji].
2. Primjenjuju se i sljedeće definicije:
  - (a) „sigurnost opskrbe električnom energijom” znači sposobnost elektroenergetskog sustava da jamči [ ] opskrbu [ ] **potrošača** električnom energijom s jasno utvrđenom razinom uspješnosti, **kako je definiraju države članice**;
  - (b) „elektroenergetska kriza” znači situacija znatne nestašice električne energije ili nemogućnost [ ] **opskrbe potrošača** [ ] električnom energijom, postojeća ili neminovna, **kako je definiraju države članice i kako je opisana u planovima pripremljenosti za rizike**.

- (c) „istodobna kriza” znači elektroenergetska kriza koja istodobno pogađa više od jedne države članice;
- (d) „krizni [ ] koordinator” znači osoba, skupina osoba, **tim sastavljen od odgovarajućih nacionalnih upravitelja elektroenergetskim krizama** ili institucija sa zadatkom djelovanja kao kontaktna točka i koordiniranja protoka informacija tijekom elektroenergetske krize;
- (e) „netržišna mjera” znači bilo koja mjera na strani ponude ili potražnje koja odstupa od tržišnih pravila ili komercijalnih ugovora uvedena u cilju ublažavanja elektroenergetske krize;
- (f) „regija” znači skupina država članica **čiji operatori prijenosnih sustava dijele istog [ ] regionalnog koordinatora za sigurnost, čija je funkcija osiguravanje regionalne operativne sigurnosti kako je uspostavljena na temelju smjernica za pogon sustava donesenih na temelju članka 18. Uredbe 714/2009, ili podskupina unutar skupine država članica koje pripadaju istoj regiji za proračun kapaciteta.** [ ]
- (g) **razina ranog upozorenja na elektroenergetsku krizu: kada postoje konkretne [ ] i pouzdane informacije o tome da može doći do događaja za koji je vjerojatno da će dovesti do znatnog pogoršanja stanja opskrbe električnom energijom i za koji je vjerojatno da će dovesti do elektroenergetske krize.**

### Članak 3.

#### Nadležno tijelo

1. Što je prije moguće, a najkasnije do [*Ured za publikacije Europske unije unosi točan datum*: [ ] **šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe**] svaka država članica određuje nacionalno vladino ili regulatorno tijelo kao nadležno tijelo ovlašteno za provođenje zadataka **predviđenih** [ ] ovom Uredbom. Nadležna tijela međusobno surađuju za potrebe ove Uredbe.
2. Nakon što ono bude određeno, države članice bez odgode obavješćuju Komisiju i **Koordinacijsku skupinu za električnu energiju** o nazivu i podacima za kontakt nadležnog tijela.
3. Države članice mogu nadležnom tijelu dopustiti da [ ] **operativne zadatke povezane s planiranjem pripremljenosti za rizike i upravljanjem rizika utvrđenih u poglavljima od I. do V.** [ ] ove Uredbe delegira drugim tijelima. Delegirani zadaci obavljaju se pod nadzorom [ ] nadležnog tijela i navode u planu pripremljenosti za rizike, **u skladu s** [ ] člankom 11.

## POGLAVLJE II.

### PROCJENA RIZIKA

#### Članak 4.

##### **Procjena rizikâ za sigurnost opskrbe električnom energijom [ ]**

**Nadležno tijelo svake** države članice osigurava da svi **odgovarajući** rizici koji se odnose na sigurnost opskrbe električnom energijom budu procijenjeni u skladu s pravilima utvrđenima u ovoj Uredbi i u [ ] **poglavlju IV.** Uredbe o električnoj energiji [predložene Uredbe o električnoj energiji]. S tim ciljem one surađuju s **operatorima prijenosnih sustava i odgovarajućih distribucijskih sustava, nacionalnim regulatornim tijelima, ENTSO-E-om, regionalnim koordinatorima za sigurnost** i [ ] drugim odgovarajućim dionicima **kada je to potrebno.**

#### Članak 5.

##### **Metodologija za utvrđivanje elektroenergetskih kriznih scenarija na regionalnoj razini**

1. U roku od [Ured za publikacije Europske unije unosi točan datum: [ ] [ ] **šest** mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe] ENTSO-E Agenciji podnosi prijedlog metodologije za utvrđivanje najrelevantnijih elektroenergetskih kriznih scenarija u regionalnom kontekstu.
2. **Predloženom metodologijom utvrđuju se krizni scenariji u odnosu na adekvatnost sustava, sigurnost sustava i sigurnost goriva** [ ] na temelju barem sljedećih rizika:
  - (a) rijetkih i ekstremnih prirodnih opasnosti;
  - (b) slučajnih opasnosti koje nadilaze okvire sigurnosnog kriterija N-1, **kao i iznimnih nepredviđenih situacija;**

- (c) posljedičnih opasnosti, koje uključuju **posljedice zlonamjernih napada i** nestašica goriva;

[ ] .

3. Predložena metodologija uključuje minimalno sljedeće elemente:

- (a) razmatranje svih relevantnih nacionalnih i regionalnih okolnosti;
- (b) prekogranično međudjelovanje i korelaciju rizika;
- (c) simulacije scenarija istodobnih kriza;
- (d) poredak rizika **prema** [ ] njihovu učinku i vjerojatnosti; **[...]**
- (e) **načela postupanja s osjetljivim informacijama [ ], uz istodobno osiguravanje transparentnosti za javnost.**

**3.a** (prije stavka 3.) Pri razmatranju rizika prekida **opskrbe** plinom u kontekstu utvrđivanja rizika na temelju stavka 2. [ ] **točke (c)** ENTSO-E koristi se scenarijima prekida opskrbe **prirodnim** plinom i ometanja rada infrastrukture koje je izradio [ ] **ENTSOG** na temelju članka 7. [ ] *Uredbe o sigurnosti opskrbe plinom [predložene Uredbe o sigurnosti opskrbe plinom]*.

4. Prije podnošenja predložene metodologije ENTSO-E provodi savjetovanje [ ] koje uključuje barem industriju i organizacije potrošača, [ ] **proizvođače ili njihova trgovinska udruženja**, operatore **prijenosnih** i distribucijskih sustava, **nadležna tijela**, nacionalna regulatorna tijela i druga nacionalna tijela. ENTSO-E na odgovarajući način uzima u obzir rezultate savjetovanja i **predstavlja ih, zajedno s predloženom metodologijom, Koordinacijskoj skupini za električnu energiju.** [ ] .

5. U roku od dva mjeseca od **primitka** [ ] predložene metodologije Agencija odobrava prijedlog ili ga mijenja. U potonjem slučaju savjetuje se s ENTSO-E-om i **nadležnim tijelima** prije donošenja izmijenjene verzije i **na odgovarajući način uzima u obzir rezultate savjetovanja.** Konačna verzija metodologije objavljuje se na [ ] internetskim stranicama Agencije i **ENTSO-E-a.**

6. ENTSO-E ažurira i poboljšava metodologiju [ ] **kada postanu dostupne bitne nove informacije**, u skladu sa stavcima od 1. do 5. **Koordinacijska skupina za električnu energiju može preporučiti, a** Agencija ili Komisija mogu zahtijevati takva ažuriranja i poboljšanja uz navođenje opravdanih razloga. U roku od šest mjeseci nakon zaprimanja zahtjeva ENTSO-E podnosi Agenciji nacrt predloženih promjena. U roku od [ ] dva mjeseca od **primitka** [ ] nacрта, Agencija [ ] odobrava ili **mijenja predložene** izmjene. U potonjem slučaju savjetuje se s ENTSO-E-om, **nadležnim tijelima i nacionalnim regulatornim tijelima** prije donošenja izmjena **i na odgovarajući način uzima u obzir rezultate savjetovanja**. Konačna **verzija** [ ] objavljuje se na [ ] internetskim stranicama **ENTSO-E-a i Agencije**.

#### *Članak 6.*

##### **Utvrđivanje elektroenergetskih kriznih scenarija na regionalnoj razini**

1. U roku od [Ured za publikacije Europske unije unosi točan datum: [ ] **šest** mjeseci nakon **odobrenja metodologije kako je definirana u članku 5. stavku 5.** [ ] ]i na temelju metodologije donesene na temelju članka 5., ENTSO-E, **u uskoj suradnji s Koordinacijskom skupinom za električnu energiju, regionalnim koordinatorima za sigurnost, nadležnim tijelima i nacionalnim regulatornim tijelima**, utvrđuje najrelevantnije elektroenergetske krizne scenarije za svaku regiju. [ ]

2. ENTSO-E podnosi utvrđene regionalne elektroenergetske krizne scenarije odgovarajućim operatorima prijenosnih sustava, regionalnim koordinatorima za sigurnost, nadležnim tijelima i nacionalnim regulatornim tijelima te Koordinacijskoj skupini za električnu energiju koji mogu preporučiti izmjene [ ].
3. ENTSO-E ažurira regionalne krizne scenarije svake [ ] četiri godine, osim kad okolnosti zahtijevaju češće ažuriranje.

#### *Članak 7.*

##### **Utvrđivanje elektroenergetskih kriznih scenarija na nacionalnoj razini**

1. U roku od [ ] četiri mjeseca nakon utvrđivanja elektroenergetskih kriznih scenarija na regionalnoj razini u skladu s člankom 6. [ ] određeno nacionalno tijelo[ ] utvrđuje najrelevantnije elektroenergetske krizne scenarije na nacionalnoj razini.
  - 1.a. **Pri utvrđivanju nacionalnih elektroenergetskih kriznih scenarija nadležno tijelo savjetuje se s operatorima prijenosnih sustava i odgovarajućim operatorima distribucijskih sustava, odgovarajućim [ ] proizvođačima ili njihovim trgovinskim udruženjima i nacionalnim regulatornim tijelima koja nisu nadležna tijela.**
2. Krizni se scenariji utvrđuju na temelju minimalno triju rizika navedenih u članku 5. stavku 2. i usklađeni su s regionalnim scenarijima utvrđenima u skladu s člankom 6. Države članice ažuriraju scenarije svake [ ] četiri godine, osim kad okolnosti zahtijevaju češće ažuriranje.

3. U roku od [ ] **četiri mjeseca nakon utvrđivanja elektroenergetskih kriznih scenarija na regionalnoj razini u skladu s člankom 6.** države članice obavješćuju Koordinacijsku skupinu za električnu energiju i Komisiju o mogućim rizicima koje primijete u odnosu na vlasništvo nad infrastrukturom važnom za sigurnost opskrbe **električnom energijom** i o svim mjerama poduzetima za sprečavanje ili ublažavanje takvih rizika, uz naznaku o tome zašto te mjere smatraju nužnima i proporcionalnima.

#### *Članak 8.*

#### **Metodologija za kratkoročne procjene adekvatnosti**

1. U roku od [Ured za publikacije Europske unije unosi točan datum:[ ] [ ] **šest** mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe] ENTSO-E podnosi Agenciji prijedlog metodologije za procjenu **sezonske i** kratkoročne adekvatnosti, i to [ ] **mjesečne** adekvatnosti, adekvatnosti za tjedan dana unaprijed **do adekvatnosti za dan unaprijed** [ ], koja obuhvaća minimalno sljedeće:
- (a) nesigurnost povezanu s čimbenicima kao što su vjerojatnost ispada prijenosnog kapaciteta, vjerojatnost neplaniranog prestanka rada elektrana, teški vremenski uvjeti, promjenjivost potražnje i promjenjivost proizvodnje energije iz obnovljivih izvora;
  - (b) vjerojatnost nastanka [ ] **elektroenergetske krize**;
  - (c) vjerojatnost nastanka istodobne **elektroenergetske** krize [ ].

- 1.a.** (ranije dio stavka 1.) U metodologiji se predviđaju upotreba probabilističkog pristupa, **koi obuhvaća višestruke scenarije**, i razmatranje **nacionalnog** i regionalnog konteksta te konteksta čitave Unije, uključujući, koliko je to moguće, i treće zemlje koje se nalaze unutar sinkronih područja Unije. **Metodologijom se u obzir uzimaju posebnosti energetske sektora svake države članice, uključujući posebne vremenske uvjete i vanjske okolnosti.**
2. Prije podnošenja predložene metodologije ENTSO-E provodi savjetovanje koje uključuje barem industriju i potrošače, [ ] **proizvođače ili njihova trgovinska udruženja**, operatore **prijenosnih** i distribucijskih sustava, **nadležna tijela**, nacionalna regulatorna tijela i druga **odgovarajuća** nacionalna tijela. ENTSO-E na odgovarajući način uzima u obzir rezultate savjetovanja i **predstavlja ih, zajedno s predloženom metodologijom, Koordinacijskoj skupini za električnu energiju radi daljnjeg razmatranja** [ ].
3. U roku od dva mjeseca od **primitka** [ ] predložene metodologije Agencija odobrava prijedlog ili ga mijenja. U potonjem slučaju savjetuje se s ENTSO-E-om, **nadležnim tijelima i nacionalnim regulatornim tijelima** prije donošenja izmjena **i na odgovarajući način uzima u obzir rezultate savjetovanja**. Konačna verzija metodologije objavljuje se na [ ] internetskim stranicama Agencije i **ENTSO-E-a**.
4. ENTSO-E redovito ažurira i poboljšava metodologiju u skladu sa stavcima od 1. do 3. [ ] **kada postanu dostupne bitne nove informacije**. Koordinacijska skupina za električnu energiju **može preporučiti, a** Agencija ili Komisija mogu zahtijevati takva ažuriranja i poboljšanja uz navođenje opravdanih razloga. U roku od šest mjeseci nakon **primitka** zahtjeva ENTSO-E podnosi Agenciji nacrt predloženih promjena. U roku od [ ] dva mjeseca od **primitka** [ ] nacrt, Agencija [ ] odobrava ili **mijenja predložene promjene**. U potonjem slučaju savjetuje se s ENTSO-E-om **i nacionalnim regulatornim tijelima** prije donošenja izmjena **i na odgovarajući način uzima u obzir rezultate savjetovanja**. **Konačna verzija metodologije objavljuje se na** [ ] internetskim stranicama Agencije i **ENTSO-E-a**.

*Članak 9.*

**Kratkoročne procjene adekvatnosti**

1. Sve kratkoročne procjene adekvatnosti, **bez obzira na to je li riječ o nacionalnoj ili regionalnoj razini ili razini Unije**, provode se **u skladu s [ ]** metodologijom izrađenom u skladu s člankom 8.
2. ENTSO-E izrađuje sezonske izglede za budućnost u vezi s adekvatnošću na temelju metodologije izrađene u skladu s člankom 8. Rezultate objavljuje svake godine najkasnije do 1. prosinca za zimske izglede za budućnost i do 1. lipnja za ljetne izglede za budućnost. [ ] Izglede za budućnost predstavlja Koordinacijskoj skupini za električnu energiju, koja može dati preporuke u vezi s rezultatima kada je to prikladno.
3. Regionalni **koordinatori za sigurnost [ ]** provode procjene adekvatnosti za tjedan dana unaprijed do **dana unaprijed [ ]**, **kako je utvrđeno u smjernicama za pogon sustava** na temelju metodologije donesene u skladu s člankom 8.

## POGLAVLJE III.

### PLANOVI PRIPREMLJENOSTI ZA RIZIKE

#### *Članak 10.*

#### **Utvrđivanje planova pripremljenosti za rizike**

1. Na temelju regionalnih i nacionalnih elektroenergetskih kriznih scenarija utvrđenih u skladu s člancima 6. i 7. nadležno tijelo svake države članice utvrđuje plan pripremljenosti za rizike nakon savjetovanja s **odgovarajućim operatorima distribucijskih sustava, operatorima prijenosnih sustava, [ ] odgovarajućim proizvođačima ili njihovim trgovinskim udruženjima,** elektroenergetskim poduzećima i poduzećima za **prirodni plin,** s odgovarajućim organizacijama koje predstavljaju interese [ ] i industrijskih i **neindustrijskih potrošača** električne energije i s nacionalnim regulatornim tijelima (koja nisu nadležno tijelo). [ ]
2. Plan se sastoji od nacionalnih i regionalnih mjera kao što je utvrđeno člancima 11. i 12. Ne dovodeći u pitanje članak 15., sve mjere koje su planirane ili poduzete radi sprečavanja elektroenergetskih kriznih situacija, pripremanja za njih ili njihova ublažavanja moraju biti u potpunosti u skladu s pravilima koja se primjenjuju na unutarnje tržište električne energije i rad sustava. Te mjere moraju biti jasno utvrđene, transparentne, proporcionalne i nediskriminirajuće.
3. Plan se razvija u skladu sa **sadržajem i strukturom članka 11. i 12.** [ ]. Komisija **može** [ ] **izdati neobvezujuće smjernice u pogledu oblika takvih planova.** [ ]
4. **Kako bi osiguralo dosljednost planova pripremljenosti za rizike,** prije donošenja plana nadležno tijelo radi savjetovanja podnosi nacrt nadležnim tijelima [ ] [ ] **odgovarajućih** država članica u regiji **te izravno povezanim državama članicama koje se ne nalaze u istoj regiji,** [ ] [ ] kao i Koordinacijskoj skupini za električnu energiju.

5. U roku od [ ] **šest** mjeseci **nakon primitka** [ ] nacрта plana nadležna tijela [ ] država članica u regiji, **izravno povezane države članice** i Koordinacijska skupina za električnu energiju [ ] mogu izdati preporuke.
6. U roku od [ ] **devet** mjeseci od podnošenja nacрта plana **nadležno tijelo dotične** [ ] države članice donosi plan, uzimajući na odgovarajući način u obzir rezultate savjetovanja i preporuke nadležnih tijela drugih država članica i Koordinacijske skupine za električnu energiju. O donesenom planu bez odgode [ ] **obavješćuje** [ ] **Komisiju**.
7. **Nadležna tijela država članica i Komisija objavljuju** [ ] planove **na svojim internetskim stranicama** [ ] , osiguravajući pritom povjerljivost osjetljivih informacija, ponajprije informacija o mjerama koje se odnose na sprečavanje i ublažavanje **posljedica** zlonamjernih napada. **Zaštita povjerljivosti osjetljivih informacija temelji se na [ ] načelima određenima u skladu s člankom 17.a [ ]**.
8. **Nadležna tijela** država članica donose i objavljuju svoj prvi plan najkasnije do [Ured za publikacije Europske unije unosi točan datum: dvije **i pol** godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe]. Ažuriraju ih svake [ ] **četiri** godine, osim kad okolnosti zahtijevaju češće ažuriranje.

## Članak 11.

### Sadržaj plana pripremljenosti za rizike s obzirom na nacionalne mjere

1. Svakim planom utvrđuju se planirane ili poduzete mjere za sprečavanje elektroenergetskih kriznih situacija, pripremanje za njih i za njihovo ublažavanje, kao što je utvrđeno člancima 6. i 7. Za plan vrijedi najmanje sljedeće:
  - (a) sadržava sažetak elektroenergetskih kriznih scenarija utvrđenih za odgovarajuće države članice i regiju, u skladu s postupkom **navedenom u** člancima 6. i 7.;
  - (b) utvrđuju se uloga i odgovornosti nadležnog tijela i **opisuje se koji su zadaci, ako takvi postoje, delegirani drugim tijelima**;
  - (c) opisuju se mjere izrađene za pripremanje za rizike utvrđene na temelju članaka 6. i 7. i njihovo sprečavanje;
  - (d) imenuje se nacionalni krizni [ ] **koordinator** ili krizni tim te utvrđuju njihovi zadaci;
  - (e) utvrđuju se detaljni postupci kojih se treba pridržavati u elektroenergetskim kriznim situacijama, uključujući odgovarajuće planove protoka informacija;
  - (f) utvrđuje se doprinos tržišnih mjera, **posebno mjera na strani potražnje i ponude**, u rješavanju elektroenergetskih kriznih situacija;
  - (g) utvrđuju se moguće netržišne mjere koje treba provesti u elektroenergetskim kriznim situacijama, posebno utvrđujući pokretače tih mjera, uvjete i postupke za njihovu provedbu i navodeći na koji su način u skladu sa zahtjevima utvrđenima člankom 15. i **s mjerama koordiniranim na regionalnoj razini**;

- (h) pruža se **okvir za [ ] ručno** raspoređivanje opterećenja [ ] u kojem se navodi **pod kojim se okolnostima [ ]** treba rasporediti opterećenje [ ]. **S obzirom na javnu i osobnu sigurnost [ ] okvirom** se utvrđuje koje kategorije korisnika električne energije, **u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, uživaju** posebnu zaštitu od isključivanja i navodi se opravdanje za takvu zaštitu [ ] **te se utvrđuje kako bi operatori prijenosnih i distribucijskih sustava dotičnih država članica trebali djelovati kako bi smanjili potrošnju;**
- (i) opisuju se mehanizmi koji se upotrebljavaju za obavješćavanje javnosti o bilo kojoj elektroenergetskoj krizi.
- (j) **obuhvaćene su informacije o povezanim i potrebnim planovima za razvoj buduće mreže kojima će se doprinijeti prevladavanju posljedica utvrđenih kriznih situacija.**

2. U svim nacionalnim mjerama u potpunosti se u obzir uzimaju regionalne mjere dogovorene **u skladu s [ ]** člankom 12. i **njima se ne ugrožava operativna sigurnost ili zaštita prijenosnog sustava** ni sigurnost opskrbe električnom energijom drugih država članica [ ].

*Članak 12.*

**Sadržaj plana pripremljenosti za rizike s obzirom na [ ] koordinirane prekogranične mjere**

1. Osim mjera navedenih u članku 11. plan svake države članice uključuje regionalne **i, ako postoje, bilateralne** mjere kojima se osigurava odgovarajuće sprečavanje kriznih situacija s prekograničnim učinkom i upravljanje njima. **Regionalne mjere dogovaraju se među državama članicama unutar dotične regije. Bilateralne mjere dogovaraju se među državama članicama koje su izravno međusobno povezane, ali nisu dio iste regije. Regionalne i bilateralne [ ]** mjere minimalno obuhvaćaju:
  - (a) određivanje [ ] [ ] **koordinatora ili tima koji se sastoji od odgovarajućih nacionalnih upravitelja elektroenergetskim krizama;**
  - (b) mehanizme za razmjenu informacija i suradnju [ ] ;
  - (c) **koordinirane** mjere za ublažavanje učinka **elektroenergetske** krize, uključujući i slučajeve istodobnih kriznih situacija, **za potrebe pomoći iz članka 14.;** [ ]
  - (d) postupke za provođenje **godišnjih ili dvogodišnjih [ ]** testiranja planova;
  - (e) **pokretačke mehanizme za netržišne mjere primijenjene u skladu s člankom 15.**

2. Regionalne **i bilateralne** mjere koje se uključuju u plan dogovaraju ☐ dotične države članice ☐. **Komisija može posredovati ☐ u pripremi sporazuma o regionalnim mjerama. Komisija može od Agencije i ENTSO-E-a zatražiti da pruže tehničku pomoć ☐ državama članicama ☐ s ☐ ciljem olakšavanja postizanja sporazuma.** Najmanje osam mjeseci prije isteka roka za donošenje ili ažuriranje plana nadležna tijela obavješćuju Koordinacijsku skupinu za električnu energiju o postignutim dogovorima. Ako **određene** ☐ države članice ☐ **ne** uspiju postići dogovor, ☐ **dotična nadležna tijela** o razlozima njegova nepostizanja obavješćuju Komisiju. U tom slučaju Komisija **predlaže mjere koje obuhvaćaju mehanizam suradnje za ☐ sklapanje sporazuma ☐ ☐ o prekograničnim mjerama.**
3. ☐ **Uz ☐ uključenost odgovarajućih dionika, nadležna tijela svake regije periodično testiraju djelotvornost postupaka razrađenih u planovima pripremljenosti za rizike za sprečavanje elektroenergetskih kriznih situacija, među kojima su komunikacijski mehanizmi, te** provode ☐ **dvogodišnje** krizne simulacije, osobito testiranjem komunikacijskih mehanizama iz stavka 1 točke (b).

☐

## POGLAVLJE IV.

### UPRAVLJANJE ELEKTROENERGETSKIM KRIZNIM SITUACIJAMA

#### *Članak 13.*

#### **Rano upozorenje i proglašavanje krize**

1. Ako se sezonskim izgledima za budućnost u vezi s adekvatnošću ili s pomoću drugog **kvalificiranog** izvora utvrdi posebna [ ] i pouzdana informacija o tome **da bi** u određenoj državi članici **moglo doći do elektroenergetske krize** [ ], **u tom slučaju** nadležno tijelo te države članice bez neopravdane odgode podnosi rano upozorenje Komisiji, **nadležnim tijelima** [ ] država članica **u istoj regiji i izravno povezanim državama članicama.** [ ]. **Komisija tu informaciju prosljeđuje Koordinacijskoj skupinu za električnu energiju.** Dostavlja informacije o uzrocima **moguće elektroenergetske krize** [ ], o mjerama koje su poduzete ili se planiraju za sprečavanje elektroenergetske krize i o mogućoj potrebi za pomoć drugih država članica. Te informacije uključuju moguće učinke mjera na unutarnje tržište električne energije [ ].
2. U slučajevima suočenosti s elektroenergetskom kriznom situacijom nadležno tijelo dotične države članice **u koordinaciji s dotičnim operatorom prijenosnog sustava** [ ] proglašava elektroenergetsku krizu i bez neopravdane odgode obavješćuje nadležna tijela **u istoj regiji** i nadležna tijela susjednih država članica i Komisiju. **Obavješćuje ih o uzrocima pogoršanja elektroenergetske krize i razlozima njezina proglašenja, o mjerama koje su poduzete ili se planiraju za ublažavanje krize i o mogućoj potrebi za pomoći drugih država članica.**
3. Ako se informacije ocijene nedovoljnima, Komisija, [ ] **Koordinacijska skupina za električnu energiju** **ili dotične države članice** mogu od dotične države članice zatražiti dodatne informacije.

4. Ako nadležno tijelo **dotične države članice** podnese rano upozorenje ili proglasi elektroenergetsku krizu, djelovanja utvrđena planom pripremljenosti za rizike provode se u najvećoj mogućoj mjeri.

#### *Članak 14.*

#### **Suradnja i pomoć**

1. Države članice postupaju i surađuju u duhu solidarnosti u sprečavanju elektroenergetskih kriznih situacija [ ] .
2. **Osim toga**, ako je to [ ] **tehnički** moguće, države članice si međusobno nude pomoć **koordiniranim mjerama dogovorenima na temelju ovog članka i članka 12. prije nego što pomoć bude pružena** [ ] .

**U tu svrhu i s ciljem zaštite javne i osobne sigurnosti države članice dogovaraju se o koordiniranim mjerama po svojem izboru kako bi električnu energiju isporučile na usklađen način.**

[ ]

- 2.a** **Države članice usuglasit će se o potrebnim tehničkim, pravnim i financijskim aranžmanima za provedbu koordiniranih mjera prije nego što pomoć [ ] bude ponuđena.** **U takvim se aranžmanima, među ostalim, navode maksimalne količine električne energije koje treba isporučiti na regionalnoj ili bilateralnoj razini, pokretači pomoći i mogućnost zahtjeva za njezinu suspenziju , načini na koje će električna energija biti isporučena i odredbe o pravičnoj naknadi među državama članicama u skladu sa stavcima 2.b, 2.c i 3.**

**2.b** **Pomoć će podlijegati pravičnoj naknadi dogovorenoj među državama članicama prije nego što pomoć [ ] bude ponuđena. Takva naknada obuhvaća najmanje:**

**(a)** **električnu energiju isporučenu na državno područje države članice koja je zatražila pomoć, kao i povezane troškove prijenosa; i**

**(b)** **razumne troškove naknade nastale za državu članicu koja pruža pomoć, među ostalim u pogledu isplate svih naknada koje proizlaze iz sudskih postupaka, arbitražnih postupaka ili sličnih postupaka i sporova.**

**2.c** **Pravična naknada na temelju stavka 2.b obuhvaća, među ostalim, sve opravdane troškove države članice koja pruža pomoć nastale obvezom plaćanja naknade na temelju temeljnih prava zajamčenih pravom Unije te na temelju primjenjivih međunarodnih obveza pri provedbi odredaba o pomoći iz ove Uredbe i daljnje opravdane troškove nastale plaćanjem naknade u skladu s nacionalnim pravilima o naknadi.**

**3.** Država članica koja je zatražila pomoć bez odgode plaća pravičnu naknadu ili osigurava da ona bez odgode bude plaćena [ ] državi članici koja pruža pomoć.

**4.** Komisija u roku od [Ured za publikacije Europske unije unosi točan datum: šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe] i nakon savjetovanja s Koordinacijskom skupinom za električnu energiju pruža pravno neobvezujuće smjernice za ključne elemente pravične naknade iz stavaka od 2.a do 3. i druge ključne elemente tehničkih, pravnih i financijskih aranžmana iz 2.a.

- 4.a U slučaju elektroenergetske krize prije nego što se države članice uspiju dogovoriti o koordiniranim mjerama i tehničkim, pravnim i financijskim aranžmanima na temelju ovog članka, države članice dogovaraju se o *ad hoc* mjerama i aranžmanima kako bi primijenile ovaj članak, među ostalim u pogledu pravične naknade na temelju stavaka 2.b, 2.c i 3.**
- 4.b Države članice osiguravaju da se odredbe o pomoći iz ove Uredbe provode u skladu s Ugovorima, Poveljom Europske unije o temeljnim pravima i primjenjivim međunarodnim obvezama. U tu svrhu poduzimaju potrebne mjere.**

#### *Članak 15.*

#### **Pridržavanje tržišnih pravila**

1. Mjere koje su poduzimaju radi sprečavanja ili ublažavanja elektroenergetskih kriznih situacija u potpunosti se provode pridržavajući se pravila koja se primjenjuju na unutarnje tržište električne energije i rad sustava.
2. Netržišne mjere [ ] **pokreću** se u kriznoj situaciji [ ] samo u **slučaju krajne nužde** ako su iscrpljene sve mogućnosti koje proizlaze iz tržišnih mjera **ili ako tržišne mjere nisu dovoljne za sprečavanje daljnjeg pogoršanja**. Njima se ne smije neopravdano narušavati tržišno natjecanje ni djelotvorno funkcioniranje tržišta električne energije. Te mjere moraju biti nužne, proporcionalne, nediskriminirajuće i privremene.
3. Ograničavanje transakcija, uključujući ograničavanje već dodijeljenog prekozonskog kapaciteta, ograničavanje u pružanju prekozonskog kapaciteta za raspodjelu kapaciteta ili ograničavanje u stavljanju rasporeda na raspolaganje pokreće se isključivo uz pridržavanje pravila utvrđenih u [ ] **smjernicama za pogon sustava i [ ] mrežnom kodeksu za izvanredno stanje i ponovnu uspostavu rada elektroenergetskog sustava, donesenima na temelju članka 19. odnosno 6. Uredbe 714/2009 [ ]**.

## Poglavlje V.

### EVALUACIJA I PRAĆENJE

#### *Članak 16.*

#### ***Ex post* evaluacija**

1. Što je prije moguće, a najkasnije **tri mjeseca** nakon **ukidanja ili najkasnije šest mjeseci nakon** proglašavanja elektroenergetske krizne situacije, dotično nadležno **tijelo ili nadležna** tijela, uz savjetovanje sa svojim nacionalnim regulatornim tijelom (u slučajevima u kojima to nije isto tijelo) podnose Koordinacijskoj skupini za električnu energiju i Komisiji izvješće o evaluaciji.
  
2. To izvješće uključuje najmanje sljedeće:
  - (a) opis događaja koji je pokrenuo **proglašenu krizu ili razlog zbog kojeg je država članica bila pogođena krizom**;
  - (b) **ako ih je bilo**, opis poduzetih mjera za sprečavanje krize, pripremu za nju i njezino ublažavanje te procjenu njihove proporcionalnosti i djelotvornosti;
  - (c) procjenu prekograničnog učinka poduzetih mjera;
  - (d) izvještaj o pomoći pruženoj susjednim državama članicama ili trećim zemljama ili primljenoj od njih;

- (e) **u mjeri u kojoj je to moguće**, [ ] gospodarski učinak elektroenergetske krize i učinak mjera poduzetih u sektoru električne energije, a osobito količine neisporučene energije i razinu ručnog isključivanja potražnje (uključujući usporedbu između razine dobrovoljnog i prisilnog isključivanja potražnje);
  - (f) eventualna moguća poboljšanja ili predložena poboljšanja plana pripremljenosti za rizike;[...]
  - (g) **moguće poboljšanje razvoja mreže u slučajevima kada je nedovoljan razvoj mreže izazvao krizu ili joj doprinio.**
3. Ako se informacije iz izvješća ocijene nedovoljnima, Koordinacijska skupina za električnu energiju i Komisija mogu od dotičnog [ ] **nadležnog tijela** zatražiti dodatne informacije.
4. Dotična nadležna tijela podnose rezultate evaluacije Koordinacijskoj skupini za električnu energiju.

#### *Članak 17.*

#### **Praćenje [ ]**

1. Osim što provodi druge posebne zadatke utvrđene ovom Uredbom, Koordinacijska skupina za električnu energiju raspravlja o sljedećim stavkama [ ]:
- (a) rezultatima 10-godišnjeg plana razvoja elektroenergetske mreže koji priprema ENTSO-E;
  - (b) usklađenosti planova pripremljenosti za rizike koje su donijele države članice u skladu s postupkom iz članka 10.;

- (c) rezultatima europske procjene adekvatnosti resursa koju priprema ENTSO-E, kako je navedeno u članku 19. stavku 3. *Uredbe o električnoj energiji* [*predložene Uredbe o električnoj energiji*];
- (d) postignućima država članica u području sigurnosti opskrbe, uzimajući u obzir barem pokazatelje izračunane pri europskoj procjeni adekvatnosti resursa, a to su očekivana količina neisporučene energije (EENS)<sup>12</sup> i očekivani gubitak opterećenja (LOLE)<sup>13</sup>;
- (e) rezultatima sezonskih izgleda za budućnost iz članka 9.;
- (f) informacijama dobivenima od država članica **u skladu s** [ ] člankom 7. stavkom 3.;
- (g) rezultatima izvješća o *ex post* evaluaciji iz članka 16.
- (h) metodologiji za kratkoročne procjene adekvatnosti, kako je navedeno u članku 8.**
- (i) metodologiji za utvrđivanje elektroenergetskih kriznih scenarija na regionalnoj razini, kako je navedeno u članku 5.**

2. Koordinacijska skupina za električnu energiju može izdati preporuke državama članicama, kao i ENTSO-E-u, vezi s mjerama iz stavka 1.[ ] .

[ ]

---

<sup>12</sup> **Članak 19. stavak 4. točka (h) predložene Uredbe o električnoj energiji.**

<sup>13</sup> **Članak 19. stavak 4. točka (h) predložene Uredbe o električnoj energiji.**

3. Agencija provodi kontinuirano praćenje mjera za sigurnost opskrbe električnom energijom i redovito izvješćuje Koordinacijsku skupinu za električnu energiju.
4. Komisija na temelju iskustava stečenih na temelju ove Uredbe do 1. rujna 2025. donosi zaključke o mogućim sredstvima za povećanje sigurnosti opskrbe električnom energijom na razini Unije i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni ove Uredbe, uključujući, prema potrebi, zakonodavne prijedloge za izmjenu ove Uredbe.

#### Članak 17.a

##### Postupanje s povjerljivim informacijama

1. Države članice ili njihova tijela provode sve postupke u koje su uključene, kako su navedeni u ovoj Uredbi, u skladu s primjenjivim pravilima, među ostalim nacionalnim pravilima povezanim s rukovanjem povjerljivim informacijama i procesima. Ako to dovede do situacije u kojoj te informacije ne mogu biti otkrivene, dotična država članica ili tijelo na zahtjev osigurava njihov nepovjerljivi sažetak ako je to moguće.
2. Komisija, Agencija, Koordinacijska skupina za električnu energiju i ENTSO-E osiguravaju da povjerljivost osjetljivih informacija bude očuvana.

## POGLAVLJE VI.

### ZAVRŠNE ODREDBE

#### *Članak 18.*

#### **Suradnja s ugovornim strankama Energetske zajednice**

Ako države članice i ugovorne stranke Energetske zajednice [ ] surađuju u području sigurnosti opskrbe električnom energijom, takva suradnja može uključivati definiranje krizne situacije, proces utvrđivanja elektroenergetskih kriznih scenarija i izradu plana pripremljenosti za rizike kako bi se postiglo da se poduzetim mjerama ne ugrožava sigurnost opskrbe država članica, ugovornih stranaka ili Unije. U tom smislu ugovorne stranke Energetske zajednice mogu na poziv Komisije sudjelovati u radu Koordinacijske skupine za električnu energiju s obzirom na sva pitanja koja ih se tiču.

#### **Članak 18.a**

#### **Odstupanje**

**Dok god Cipar nije izravno povezan s drugom državom članicom, članci 6., 12. i 14. od stavka 2. do 4.b ne primjenjuju se između Cipra i drugih država članica ni na ENTSO-E u pogledu Cipra. Cipar i odgovarajuće druge države članice mogu uz potporu Komisije osmisliti alternativne mjere i postupke u odnosu na one navedene u člancima 6., 12. i 14. od stavka 2. do stavka 4.b u mjeri u kojoj takve alternativne mjere i postupci ne utječu na djelotvornost provedbe ove Uredbe među drugim državama članicama.**

[ ]

*Članak 20.*

**Stavljanje izvan snage**

Direktiva 2005/89/EZ stavlja se izvan snage.

*Članak 21.*

**Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Europski parlament*

*Za Vijeće*

*Predsjednik*

*Predsjednik*

---